

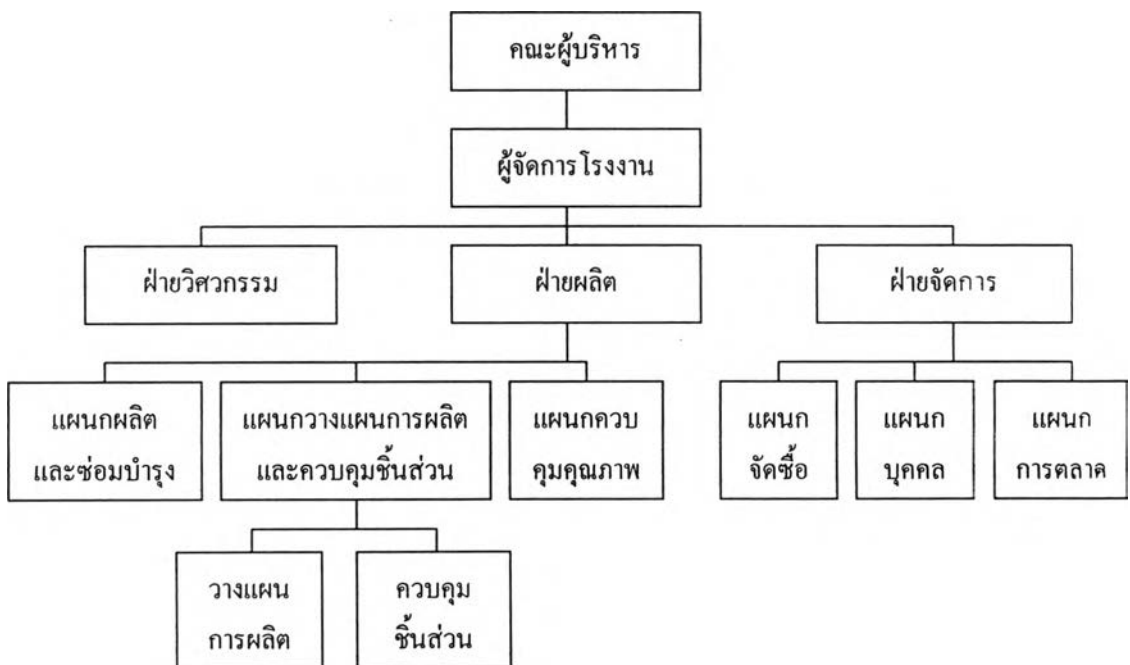
บทที่ 3

ระบบการควบคุมชิ้นส่วนของปัจจุบัน

3.1 ข้อมูลเบื้องต้นของโรงงานตัวอย่าง

โรงงานตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ เป็นโรงงานดัดแปลงรถกระบะให้เป็นรถกระบะแบบที่นั่ง 2 ตอน หรือแบบ 4 ประตู (Double cab) และรถโดยสารแบบแวน (Station wagon) ซึ่งมีข้อมูลเบื้องต้นดังนี้

3.1.1 การจัดองค์กรของโรงงานตัวอย่าง

ภาพที่ 3.1 ผังการจัดองค์กรของโรงงานตัวอย่าง

ฝ่ายวิศวกรรมการผลิต มีหน้าที่ในการเตรียมอุปกรณ์และให้คำปรึกษาทางด้านวิศวกรรมให้แก่ฝ่ายผลิต เช่น การออกแบบเครื่องจักรที่ใช้ในสายการผลิต

ฝ่ายผลิต มีหน้าที่ในการผลิตหรือในส่วนของโรงงาน มีหน่วยงานย่อยดังนี้

แผนกผลิตและซ่อมบำรุง มีหน้าที่ซ่อมบำรุงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์อื่น ๆ ในสายการผลิต

แผนวางแผนการผลิตและควบคุมชิ้นส่วน แยกย่อยออกเป็นหน่วยงานวางแผนการผลิต ซึ่งมีหน้าที่ในการวางแผนและควบคุมติดตามผลการผลิต เช่น การวางแผนกำลังการผลิต , จำนวนที่ผลิตได้ (OUT PUT) และประสิทธิภาพการผลิต (Efficiency) เป็นต้น ส่วนหน่วยงานย่อยการควบคุมชิ้นส่วน จะมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลชิ้นส่วนที่ใช้ในการผลิต การออกคำสั่งเรียกชิ้นส่วนให้ผู้ผลิตชิ้นส่วนมาส่งชิ้นส่วนตามจำนวนและเวลาที่กำหนดให้สอดคล้องกับการผลิต ดูแลไม่ให้เกิดการขาดชิ้นส่วน เป็นต้น

แผนคุณภาพ มีหน้าที่ดูแลคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด นอกจากนี้ยังดูแลเกี่ยวกับคุณภาพของชิ้นส่วนที่รับมาจากผู้ผลิตชิ้นส่วน

ฝ่ายจัดการ มีหน่วยงานย่อยดังนี้

แผนกจัดซื้อ มีหน้าที่ในการติดต่อกับผู้ผลิตในฐานะผู้ซื้อชิ้นส่วน เช่น การคัดเลือกผู้ผลิตชิ้นส่วน , การต่อรองราคาชิ้นส่วน , การออกคำสั่งซื้อประจำเดือน , การทำจ่ายเงินให้กับผู้ผลิต , การดักเตือนผู้ผลิตที่ส่งชิ้นส่วนล่าช้า หรือไม่ได้คุณภาพ และยังรวมถึงร่วมกับผู้ผลิตเองในการพัฒนาคุณภาพของผู้ผลิตชิ้นส่วน

แผนกบุคคลและบริหาร มีหน้าที่ในการจัดการด้านบุคคลและสวัสดิการของพนักงาน ดูแลและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ เช่น การซ่อมแซมหลังคาโรงงาน

แผนกการตลาด มีหน้าที่ในการจัดจำหน่ายรถ , วางแผนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และกิจการทางการตลาด เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ การติดตามลูกค้า เป็นต้น

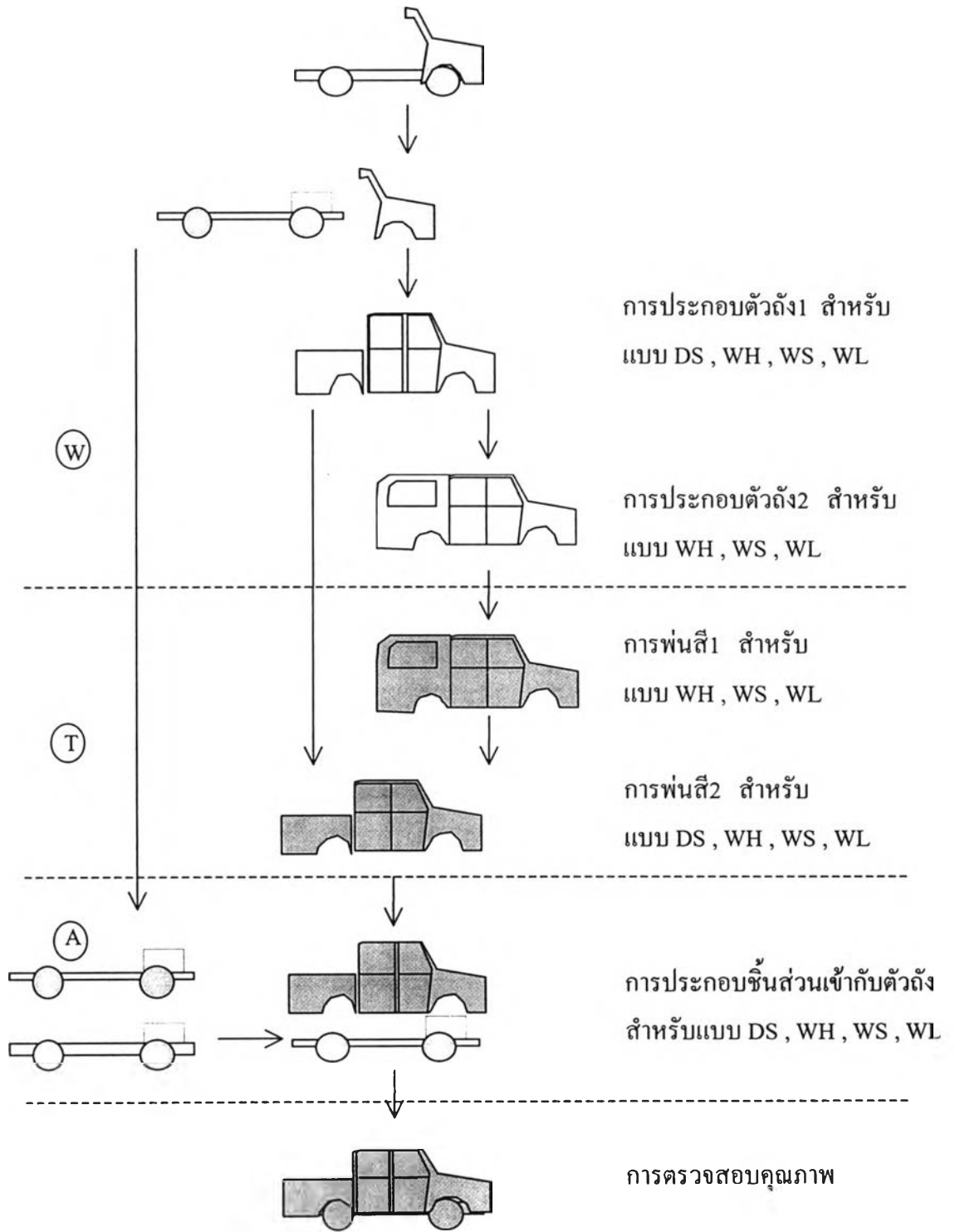
3.1.2 ผลิตภัณฑ์

ทำการดัดแปลงรถกระบะให้เป็นรถกระบะแบบที่นั่ง 2 ตอน หรือแบบ 4 ประตู (Double cab) และรถโดยสารแบบแวน (Station wagon)

สายการผลิตที่เลือกทำการทดลอง มีการผลิตรถ 4 แบบ ได้แก่

แบบที่ 1	เรียกชื่อย่อผลิตภัณฑ์ว่า DS
แบบที่ 2	เรียกชื่อย่อผลิตภัณฑ์ว่า WH
แบบที่ 3	เรียกชื่อย่อผลิตภัณฑ์ว่า WS
แบบที่ 4	เรียกชื่อย่อผลิตภัณฑ์ว่า WL

3.1.3 ขั้นตอนและแนวทางการผลิต

ภาพที่ 3.2 ผังแสดงขั้นตอนการผลิต

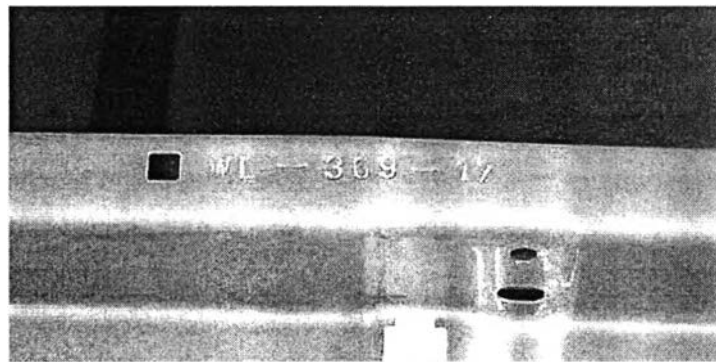
รถแต่ละแบบจะมีขั้นตอนการผลิตที่มีทั้งเหมือนกัน และต่างกัน โดยแบ่งเป็นขั้นตอนหลัก ๆ ได้ 4 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การประกอบตัวถัง (หรือเรียกว่า $\textcircled{W}$, มารูดับบลิว)
- ขั้นตอนที่ 2 การพ่นสีตัวถัง (หรือเรียกว่า $\textcircled{T}$, มารูที)
- ขั้นตอนที่ 3 การประกอบชิ้นส่วนรถยนต์เข้ากับตัวถัง (หรือเรียกว่า $\textcircled{A}$, มารูเอ)
- ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบคุณภาพ

ในการจัดการผลิต จะมีการกำหนดเรียงลำดับการผลิตของรถแบบต่าง ๆ ไล่เลล้ากันไปคันต่อคัน โดยอ้างถึงรถที่จะผลิตด้วย ชุดอักษร ดังนี้

AA-BBB-CC : สีของรถ

ซึ่งชุดอักษรดังกล่าวจะตอกอยู่ที่คานหม้อน้ำของรถ (ไม่ต้องตอกสีของรถ) ดังรูป

ภาพที่ 3.3 หมายเลขอ้างอิงที่ตอกบนคานหม้อน้ำ (WL-369-17)

อธิบายความหมายและวิธีการกำหนดชุดอักษรดังนี้

- AA คือชื่อย่อของรถแต่ละแบบดังที่กล่าวมาแล้ว (DS , WH , WS , WL)
- BBB คือหมายเลข lot ของชิ้นส่วนที่ใช้ผลิต เริ่มจากหมายเลข 001 และเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ
- CC คือหมายเลขลำดับภายใน lot นั้น ๆ เริ่มตั้งแต่หมายเลข 01 ~ 20 และเริ่มวนใหม่ และเพิ่มค่า 1 หน่วยให้ BBB (เนื่องจากชิ้นส่วนที่นำเข้าจากต่างประเทศ 1 lot สำหรับผลิตรถ 20 คัน เมื่อครบ 20 คัน ก็ขึ้น lot ใหม่)

- สีของรถ (COLOUR) คือสีสำหรับพ่นรถคันนั้น

รถแต่ละแบบจะไล่หมายเลขอิสระกันของแต่ละแบบ เช่น

- รถคันที่ 1 ของรถแบบ DS จะเป็นหมายเลข DS-001-01
- รถคันที่ 1 ของรถแบบ WH จะเป็นหมายเลข WH-001-01

- รถคันที่ 1 ของรถแบบ WS จะเป็นหมายเลข WS-001-01
- รถคันที่ 1 ของรถแบบ DS จะเป็นหมายเลข DS-001-01

ตัวอย่างดังตาราง

ตารางที่ 3.1 ตัวอย่างการกำหนดหมายเลขอ้างอิงของรถแต่ละรุ่น

ผลิตเป็นคันที่ (ของรุ่นนั้น ๆ)	รถรุ่น DS	รถรุ่น WH	รถรุ่น WS	รถรุ่น WL
1	DS-001-01	WH-001-01	WS-001-01	WL-001-01
2	DS-001-02	WH-001-02	WS-001-02	WL-001-02
...	...	...	...	...
19	DS-001-19	WH-001-19	WS-001-19	WL-001-19
20	DS-001-20	WH-001-20	WS-001-20	WL-001-20
21	DS-002-01	WH-002-01	WS-002-01	WL-002-01
22	DS-002-02	WH-002-02	WS-002-02	WL-002-02
...	...	...	...	...
40	DS-002-20	WH-002-20	WS-002-20	WL-002-20
41	DS-003-01	WH-003-01	WS-003-01	WL-003-01
...	...	...	...	...

เราสามารถหาว่า รถที่อ้างอิงนั้น ผลิตเป็นคันที่เท่าไร เมื่อนับตั้งแต่เริ่มผลิตได้ดังนี้

$$\text{รถผลิตเป็นคันที่เท่าไร (สำหรับรถแต่ละรุ่น)} = (\text{BBB} - 1) \times 20 + \text{AA} \quad \dots\dots(3.1)$$

เมื่อ BBB คือหมายเลข lot ของชิ้นส่วนที่ใช้ผลิต }   ดูจากเรื่องการอ้างอิงตัวรถ
 CC คือหมายเลขลำดับภายใน lot นั้น ๆ }

เช่น รถรุ่น DS-003-01 = (3 - 1) x 20 + 1 = รถรุ่น DS คันที่ 41 ซึ่งเป็นค่าที่สอดคล้องกับตาราง

และเพื่อผลิตรถแต่ละแบบตามที่ต้องการ จะมีการออกเอกสาร “ลำดับการผลิต” (Priority)
 แจงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบเพื่อสนับสนุนการผลิตตามลำดับดังกล่าว ดังภาพตัวอย่างเอกสาร
 ลำดับการผลิต

PRIORITY OF INPUT (A)

NO.	DS	COLOUR	WH	COLOUR	WS (2TONE)	COLOUR	WL (2TONE)	COLOUR
1	DS-021-07	S058						
2			WH-025-12	1A0				
3					WS-013-17	926		
4							WL-155-13	926
5							WL-155-14	926
6							WL-155-15	3K4
7							WL-155-16	926
8			WH-025-13	1A0				
9							WL-155-17	926
10							WL-155-18	926
11							WL-155-19	6N7
12							WL-155-20	926

ภาพที่ 3.4 ตัวอย่างลำดับการผลิตสำหรับการประกอบชิ้นส่วนรถยนต์เข้ากับตัวถัง (A)

- ช่อง “NO” หมายถึงลำดับการผลิตในเดือนนั้น ๆ
- ช่อง “DS”, “WH”, “WS” และ “WL” คือหมายเลขอ้างอิงของรถรุ่นต่าง ๆ
- ช่อง COLOUR คือสีของรถ ค่าที่อยู่ในช่อง เป็น รหัสหรือชื่อย่อของสีนั้น ๆ

3.2 หลักการเบื้องต้นของระบบควบคุมชิ้นส่วนปัจจุบัน

หลังจากทราบข้อมูลเบื้องต้นของโรงงานตัวอย่างแล้ว ต่อไปเป็นการศึกษาระบบควบคุมพัสดุชิ้นส่วนคงคลังระบบปัจจุบัน (ก่อนการปรับปรุง) ของโรงงานตัวอย่าง

เนื่องจากชิ้นส่วนที่ใช้จะมีอยู่ 2 ประเภท คือ ชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากต่างประเทศ และชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากผู้ผลิตในประเทศ

ดังนั้นระบบควบคุมชิ้นส่วนก็จะแบ่งออกเป็น 2 ระบบ ได้แก่

1. ระบบควบคุมชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากต่างประเทศ
2. ระบบควบคุมชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากผู้ผลิตชิ้นส่วนภายในประเทศ

ในการศึกษาครั้งนี้จะเน้นที่ระบบควบคุมชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากผู้ผลิตภายในประเทศ แต่ก็จะมีอธิบายหลักการของระบบควบคุมชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากต่างประเทศ เพราะถูกใช้เป็นแนวทางระบบการควบคุมชิ้นส่วนในประเทศ

1. ระบบควบคุมชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากต่างประเทศ

1.1 การจัดการชิ้นส่วน โดยจะมองชิ้นส่วนเป็นกลุ่มชิ้นส่วน (Group part) ชิ้นส่วน 1 กลุ่มก็คือชิ้นส่วนสำหรับผลิตรถ 1 รุ่น คือมีชิ้นส่วนครบทุกรายการสำหรับผลิตรถรุ่นนั้น ๆ ซึ่งการที่ต้องมองหรือจัดการชิ้นส่วนเป็นกลุ่มหรือเป็นรุ่น ๆ เพื่อให้สะดวกสำหรับการเสียภาษีนำเข้าชิ้นส่วน ซึ่งจะคิดตามรายการชิ้นส่วนที่ใช้ที่ยื่นต่อทางราชการ (กฎหมายกำหนดให้ผู้ผลิตรถยนต์ต้องยื่นรายการชิ้นส่วนนำเข้าเป็นรายรุ่นของรถที่จะผลิต คือเป็นสูตรการผลิต)

ดังนั้นชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากต่างประเทศจะแยกออกเป็น 4 กลุ่มตามจำนวนรุ่นของรถที่ผลิต 4 รุ่น (DS , WH , WS และ WL)

1.2 จำนวนการสั่งซื้อ จะต้องเป็น lot size โดย 1 lot เท่ากับ 20 คัน และแยกเป็นรุ่นอิสระกัน เช่น ต้องสั่งซื้อชิ้นส่วนสำหรับรถรุ่น DS จำนวน 5 lots , รถรุ่น WS จำนวน 12 lots เป็นต้น เป็นมาตรฐานของทางผู้ผลิตชิ้นส่วนต่างประเทศที่ใช้ร่วมกับประเทศนำเข้าอื่น ๆ ด้วย

1.3 การอ้างอิงชิ้นส่วน ชิ้นส่วนที่ส่งมาจากต่างประเทศจะมีการกำหนดหมายเลขล็อตมาจากต่างประเทศด้วย เพื่อสะดวกในการตรวจสอบอ้างอิงกรณีที่มีปัญหา หมายเลขล็อตของชิ้นส่วนของแต่ละรุ่นก็จะไล่หมายเลขไปเรื่อย ๆ เช่น DS ล็อตที่ 1 , DS ล็อตที่ 2 , WH ล็อตที่ 1 , WH ล็อตที่ 2 เป็นต้น

1.4 ความถี่ในการสั่งซื้อ จะสั่งซื้อเดือนละ 1 ครั้ง เนื่องจากมีเอกสารและขั้นตอนมาก

1.5 เวลานำตั้งแต่สั่งซื้อจนรับชิ้นส่วน จะใช้เวลา 1.5 เดือน เนื่องจากการขนส่งทางเรือและวิธีการทางศุลกากรนำเข้า

ในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้มุ่งเน้นที่ระบบนี้ เนื่องจากมีเวลานำในการสั่งซื้อที่นานมาก และมีข้อกำหนดเกี่ยวกับกฎหมาย ทำให้เป็นระบบที่แน่นอนตายตัว เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขได้ยาก

2. ระบบควบคุมชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากผู้ผลิตชิ้นส่วนภายในประเทศ

2.1 การจัดการชิ้นส่วน ใช้หลักการเดียวกับชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากต่างประเทศ โดยจะมองชิ้นส่วนเป็น “กลุ่มชิ้นส่วน” (Group part) ชิ้นส่วน 1 กลุ่มก็คือชิ้นส่วนสำหรับผลิตภัณฑ์ 1 รุ่น คือมีชิ้นส่วนครบทุกรายการสำหรับผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

ดังนั้นชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากผู้ผลิตแต่ละราย ก็จะแยกออกเป็น 4 กลุ่มตามจำนวนรุ่นของรถที่ผลิต 4 รุ่น (DS , WH , WS และ WL)

คำสั่งซื้อจะสั่งเป็นกลุ่มชิ้นส่วน คือ สั่งเป็นรุ่นรถที่ผลิต เช่น สั่งชิ้นส่วนสำหรับรถรุ่น DS 1 ล็อต, สั่งชิ้นส่วนสำหรับรถรุ่น WH 1 ล็อต เป็นต้น ไม่ใช่สั่งเป็นรายชิ้นส่วน เช่น สั่งชิ้นส่วน A , สั่งชิ้นส่วน B เป็นต้น

ตารางที่ 3.2 ตัวอย่างรายการชิ้นส่วนที่ใช้สำหรับรถแต่ละรุ่น

No.	ผู้ผลิต	PART NUMBER	PART NAME	จำนวนการใช้ต่อกัน			
				(ชิ้น / คัน)			
				DS	WH	WS	WL
1	HK	74310-YE010	SUNVISOR ASSY RH	1			
2	HK	C4910-01050-C	BOARD ASSY, FR DOOR TRIM, RH		1		
3	HK	C4910-01060-C	BOARD ASSY, FR DOOR TRIM, RH			1	1
4	HK	C5304-01010-H	COVER S/A, QTR TRIM, RR LH		1	1	1
5	HK	C4039-01040-L	ORNAMENT S/A, BACK DOOR				1
6	HK	C5750-01030-D	HEADLINING ASSY, ROOF		1	1	1
7	HK	C5774-01010	RETAINER, ROOF HEADLINING		1	1	1
8	HK	C7110-01060	SEAT ASSY, FR RH	1			
9	HK	C7210-01060-K	SEAT ASSY, NO.1		1		
10	HK	C7210-01070-K	SEAT ASSY, NO.1			1	1
11	HK	C7247-01030	BRACKET, RR SEAT CUSHION SET	2	2	2	2
12	RA	16595-TN010	THERMOSTAT CAUTION INFORM	1	1	1	1
13	RA	69339-YZB01	PLT, CHILD PRCT LOCK	2	2	2	2
14	RA	36369-YE010	LABEL, TRANSFER NOTICE			1	1
15	RA	37199-YE010	LABEL, PROPELLER MAINTENANCE			1	1
16	RA	C6249-95Z02	PLATE MANUFACTURE NAME	1			
...	...	...	...	...	...	...	...

ตัวอย่างการออกคำสั่งซื้อชิ้นส่วน (จากตารางที่ 3.2) เช่น เมื่อสั่งชิ้นส่วนจากผู้ผลิตชิ้นส่วน

HK

- สั่งชิ้นส่วนสำหรับรถรุ่น DS ก็จะได้ชิ้นส่วนบรรทัดที่ 1 , 8 และ 11 เข้ามาพร้อมกัน

- สั่งชิ้นส่วนสำหรับรถรุ่น WH ก็จะได้ชิ้นส่วนบรรทัดที่ 2 , 4 , 6 , 7 , 9 และ 11 เข้ามาพร้อม

กัน

- สั่งชิ้นส่วนสำหรับรถรุ่น WS ก็จะได้ชิ้นส่วนบรรทัดที่ 3 , 4 , 6 , 7 , 10 และ 11 เข้ามาพร้อม

กัน

- สั่งชิ้นส่วนสำหรับรถรุ่น WL ก็จะได้ชิ้นส่วนบรรทัดที่ 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 10 และ 11 เข้ามาพร้อมกัน

เมื่อสั่งชิ้นส่วนจากผู้ผลิต BA

- สำหรับรถรุ่น DS ก็จะได้ชิ้นส่วนบรรทัดที่ 12 , 13 และ 16
- สำหรับรถรุ่น WH ก็จะได้ชิ้นส่วนบรรทัดที่ 12 และ 13
- สำหรับรถรุ่น WS ก็จะได้ชิ้นส่วนบรรทัดที่ 12 , 13 , 14 และ 15
- สำหรับรถรุ่น WL ก็จะได้ชิ้นส่วนบรรทัดที่ 12 , 13 , 14 และ 15

2.2 จำนวนการสั่งซื้อ ใช้หลักการเดียวกับชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากต่างประเทศเช่นกัน จะต้องเป็น lot size โดย 1 lot เท่ากับ 20 คัน และแยกเป็นรุ่นอิสระกัน เช่น ต้องสั่งซื้อชิ้นส่วนสำหรับรถรุ่น DS จำนวน 5 lots , รถรุ่น WS จำนวน 12 lots เป็นต้น

2.3 การอ้างอิงชิ้นส่วน ก็จะอาศัยหลักการเดียวกับชิ้นส่วนจากต่างประเทศเช่นเดียวกัน โดยจะมีการกำหนดเลขลีดของชิ้นส่วนสั่งซื้อให้ไปยังผู้ผลิตแต่ละราย โดยอ้างอิงกับชิ้นส่วนที่สั่งจากต่างประเทศ

2.4 ความถี่ในการสั่งซื้อ จะสั่งซื้อทุกวัน เพราะมีเอกสารและขั้นตอนน้อย ผู้ผลิตสามารถจัดส่งได้ทุกวัน

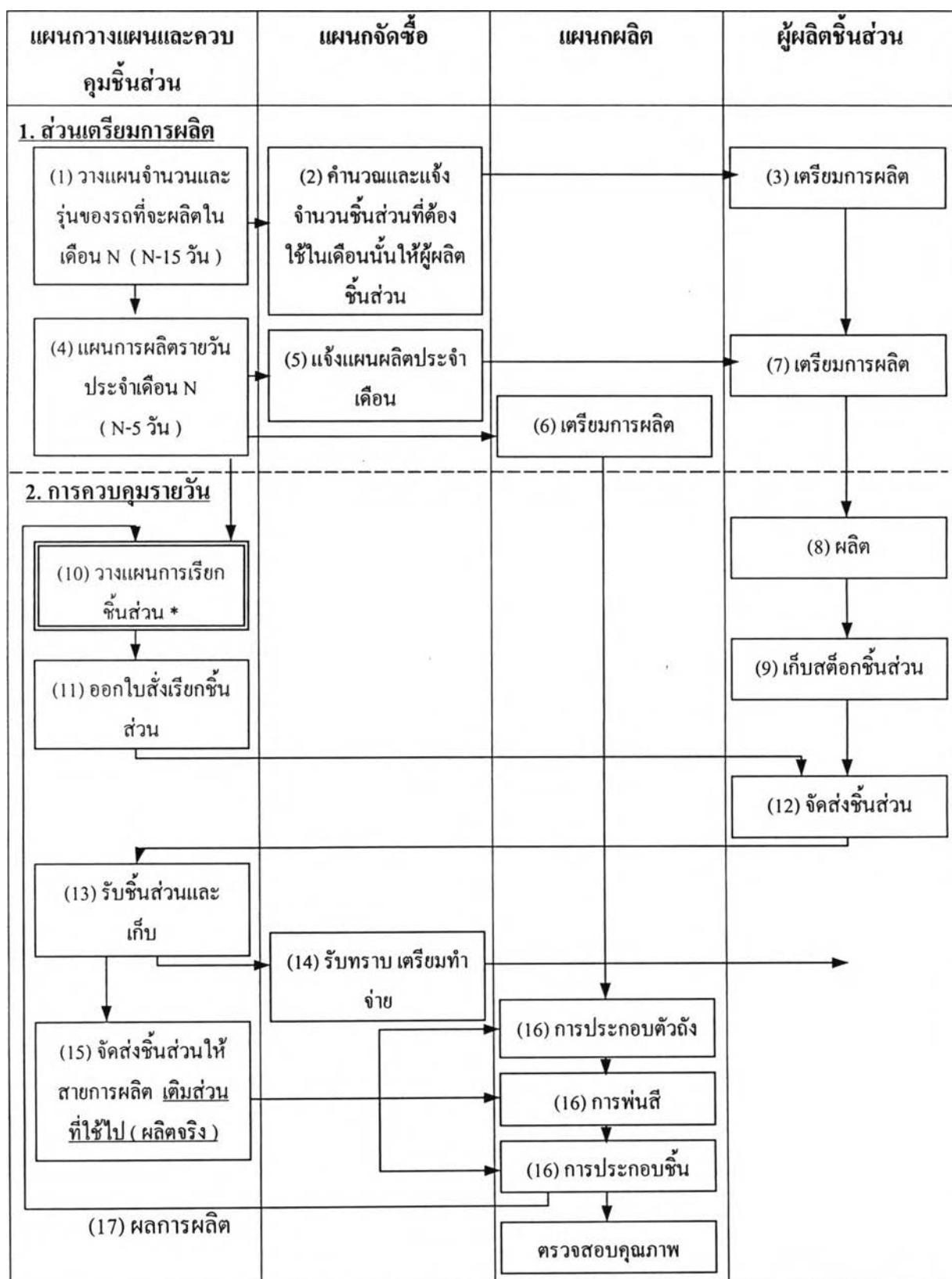
2.5 เวลานำตั้งแต่สั่งซื้อจนรับชิ้นส่วน จะใช้เวลา 1 – 2 วัน แล้วแต่ผู้ผลิตแต่ละราย การที่มีระยะเวลาสั้น เนื่องจากการเป็นการขนส่งในประเทศเอง และไม่ต้องผ่านวิธีการทางศุลกากรนำเข้า

โดยสรุปแล้วหลักการของระบบควบคุมชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากผู้ผลิตภายในประเทศที่จะทำการศึกษา จะมีที่มาจากระบบการควบคุมชิ้นส่วนจากต่างประเทศ

ซึ่งสรุปหลักการของระบบควบคุมชิ้นส่วนที่สั่งซื้อจากผู้ผลิตในประเทศ ดังนี้

1. การสั่งชิ้นส่วนเป็นกลุ่มของชิ้นส่วนตามรถแต่ละรุ่น
2. ต้องสั่งลงตัว lot size และมี lot size คายตัวเท่ากับชิ้นส่วนสำหรับผลิตรถรุ่นนั้น ๆ 20 คัน
3. มีการกำหนดหมายเลขลีดของชิ้นส่วนเพื่อใช้ในการอ้างอิง
4. มีการสั่งทุกวัน
5. เวลานำตั้งแต่สั่งซื้อจนรับชิ้นส่วนจะใช้เวลา 1 – 2 วัน

3.3 ระบบการควบคุมชิ้นส่วนภายในประเทศของปัจจุบัน

ภาพที่ 3.5 ขั้นตอนการจัดการชิ้นส่วนภายในประเทศที่สั่งซื้อจากภายนอกบริษัท ก่อน การปรับปรุง

ระบบการควบคุมชิ้นส่วนภายในประเทศของระบบปัจจุบัน เป็นระบบที่ออกแบบเชื่อมโยง และสอดคล้องกับระบบวางแผนการผลิต ใช้หลักการของระบบ MRP (Material Requirement Planning) โดยพยายามออกคำสั่งซื้อหรือเรียกชิ้นส่วนให้เข้ามาสอดคล้องกับแผนการผลิต ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจถึงการควบคุมชิ้นส่วนภายในประเทศได้ดีขึ้น ในส่วนนี้จะอธิบายถึงระบบวางแผนการผลิตเบื้องต้นไว้ด้วย

จากภาพที่ 3.5 จะมีการแบ่งระบบควบคุมชิ้นส่วนออกเป็น 2 ส่วนงาน คือ

1. ส่วนของการเตรียมผลิต เป็นส่วนของการวางแผนการผลิตและเตรียมการผลิต มีการแจ้งข่าวสารเบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนการผลิตให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบเพื่อเตรียมการเบื้องต้น เช่น จำนวนการผลิตของรถแต่ละรุ่น , จำนวนชิ้นส่วนที่ต้องการ หรือการแจ้งไปยังผู้ผลิตชิ้นส่วนเพื่อเตรียมวัตถุดิบ

2. ส่วนของการควบคุมชิ้นส่วนรายวัน เป็นส่วนของการปฏิบัติงานซึ่งจะปฏิบัติรายวันในการควบคุมชิ้นส่วน เพื่อควบคุมและดูแลให้มีชิ้นส่วนสำหรับการผลิตอยู่เสมอ ไม่เกิดการขาดแคลนชิ้นส่วน และขณะเดียวกันก็ควบคุมไม่ให้มีชิ้นส่วนมากเกินไป

รายละเอียดของทั้ง 2 ส่วน มีดังนี้

1. ส่วนของการเตรียมผลิต

(1) เริ่มจากแผนวางแผนและควบคุมชิ้นส่วนทำการวางแผนกำหนดจำนวนและแบบของรถที่จะผลิตสำหรับเดือน N พร้อมแผนประมาณการผลิตล่วงหน้าอีก 3 เดือน โดยจะเริ่มวางแผนในก่อนเริ่มผลิต 15 วัน (N-15 วัน) เช่น การวางแผนการผลิตประจำเดือนมิถุนายนจะเริ่มตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม โดยกำหนดจำนวนและแบบของรถที่จะผลิตดังนี้

ตารางที่ 3.3 การวางแผนกำหนดจำนวนและแบบรถที่จะผลิตประจำเดือน N

แบบรถ	ขั้นขั้นการผลิต เดือนมิถุนายน (คัน)			ประมาณการ (คัน)		
	หมายเลข lot		มิถุนายน	กรกฎาคม N+1	สิงหาคม N+2	กันยายน N+3
	เริ่มต้น	สิ้นสุด	เดือน N			
DS	20-20	23-4	45	30	25	30
WH	25-4	34-4	181	198	140	160
WS	13-14	16-20	67	64	60	30
WL	154-11	193-11	781	824	884	595
TOTAL			1,074	1,116	1,109	815

โดยจะมีการระบุหมายเลข lot ของการผลิตในเดือนนั้น ๆ ด้วย เพื่อความสะดวกในการควบคุมการผลิตและการควบคุมชิ้นส่วน เช่น ผลิตรถแบบ DS ตั้งแต่คันที่ 20-20 ถึงคันที่ 23-4 (คันที่ 400 ถึงคันที่ 444 เป็นจำนวนรวม 45 คัน ; ดูวิธีการแปลงจากสมการ 3.1) ซึ่งแผนการผลิตไม่จำเป็นต้องลงท้ายเป็นล็อตเหมือนการสั่งชิ้นส่วน

(2) แผนกจัดซื้อจะทำการคำนวณชิ้นส่วนที่ต้องใช้ในเดือน N จาก BOM (Bill Of Materials) และแจ้งจำนวนสั่งซื้อชิ้นส่วนสำหรับเดือน N ให้กับผู้ผลิตชิ้นส่วน เพื่อให้ผู้ผลิตชิ้นส่วนเตรียมการผลิตในภาพรวมสำหรับเดือน N

(3) ผู้ผลิตชิ้นส่วนจะไปเตรียมการผลิตเบื้องต้นในส่วนของผู้ผลิตชิ้นส่วนเอง ซึ่งก็จะแตกต่างกันไปแล้วแต่ผู้ผลิตแต่ละราย

(4) หลังจากที่กำหนดแผนการผลิตในภาพรวมสำหรับเดือน N แล้ว แผนกวางแผนและควบคุมชิ้นส่วนจะทำการกำหนด “แผนการผลิตรายวันประจำเดือน N” (Daily Production Schedule for N) ดังตารางที่ 3.4 เป็นแผนที่บอกว่าในแต่ละวัน และในแต่ละขั้นตอนการผลิต จะทำรถแต่ละรุ่นจากกี่คัน ตั้งแต่หมายเลขอ้างอิงชิ้นส่วน lot ที่เท่าไร ถึงคันที่เท่าไร (ในแผนการผลิตอาจจะมองเห็นบอกเป็นช่วง ๆ ของแต่ละรุ่น แต่ในการกำหนดลำดับการผลิตจริง จะเป็นการสลับคละเคล้ากันไปแต่ละรุ่น ตาม ภาพที่ 3.4 “เอกสารลำดับการผลิต”)

ตัวอย่างวิธีการอ่านแผนการผลิต

จากตารางที่ 3.4 ตัวอย่างแผนการผลิต จะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นส่วนของหัวตาราง

- บรรทัดแรก ในช่อง OT และช่องถัดไปเป็น W , T , A หมายถึงการทำล่วงเวลาของแต่ละขั้นตอนการผลิต เช่น วันที่ 1 ทั้งขั้นตอนการผลิต W , T และ A มีการทำล่วงเวลา 2 ชั่วโมง
- บรรทัดที่สอง ในช่อง DATE หมายถึงวันที่แต่ละวัน
- บรรทัดที่สาม ในช่อง Process บอกว่าส่วนข้างล่างต่อไป เป็นของขั้นตอนการทำงานอะไร ส่วนช่องถัดมาอีกช่อง Model คือบอกว่าเป็นรถรุ่นอะไร

ส่วนที่ 2 , 3 และ 4 จะมีการอ่านค่าแบบเดียวกัน เพียงแต่ว่าเป็นของแต่ละขั้นตอนการผลิต ส่วนที่ 2 เป็นของขั้นตอน W (การประกอบตัวถัง) ขั้นตอนที่ 3 เป็นของขั้นตอน T (การพ่นสี) และขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอน A (การประกอบชิ้นส่วนเข้ากับตัวรถ)

DAILY PRODUCTION SCHEDULE

OT	W	2 Hrs.	2 Hrs.	2 Hrs.	2 Hrs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	TOTAL	
	T	2 Hrs.	2 Hrs.	2 Hrs.	2 Hrs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
A	2 Hrs.	2 Hrs.	2 Hrs.	2 Hrs.	2 Hrs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
DATE	1	2	3	4	5	...	30									
Proces	Model	Lot no	Lot No	Lot No	Lot No	Lot no	Lot no	Lot no	Lot no	Lot no	Lot no	Lot no	Lot no	Lot no	TOTAL	
1	DS	21	10	21	12	21	14	21	16	21	18			23	9	40
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
		21	11	21	13	21	15	21	17	21	18			23	9	
	Total	2	2	2	4	2	6	2	8	1	9			1	40	180
	WH	26	11	26	19	27	9	27	17	28	6			35	4	
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
	Total	8	8	10	18	8	26	9	35	6	41			7	180	67
	WS	14	4	14	7	14	9	14	13	14	16			17	8	
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
	Total	3	3	2	5	4	9	3	12	2	14			3	67	787
	WL	159	17	161	15	163	12	165	9	167	6			197	15	
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
Total	38	38	37	75	37	112	37	149	31	180			29	787	1074	
TOTAL	51	51	51	102	51	153	51	204	40	244			40	1074		
2	DS	21	6	21	9	21	11	21	12	21	14			23		5
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
		21	8	21	10	21	11	21	13	21	14			23	5	
	Total	3	3	2	5	1	6	2	8	1	9			1	40	180
	WH	25	11	25	19	26	8	26	17	27	5			34	4	
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
	Total	8	8	9	17	9	26	8	34	7	41			7	180	67
	WS	13	16	13	20	14	3	14	5	14	9			16	20	
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
	Total	4	4	3	7	2	9	4	13	2	15			3	67	787
	WL	155	9	157	5	159	2	161	1	162	18			193	7	
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
Total	36	36	37	73	39	112	37	149	30	179			29	787	1074	
TOTAL	51	51	51	102	51	153	51	204	40	244			40	1074		
3	DS	~~20~~ 20	~~20~~ 20	21	7	21	9	21	11	21	13			23		3
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
		21	6	21	8	21	10	21	12	21	13			23	4	
	Total	7	7	12	9	2	11	2	13	1	14			2	45	181
	WH	25	4	25	14	26	3	25	6	26	19			33	18	
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
	Total	10	10	9	19	8	27	8	35	8	43			7	181	67
	WS	13	14	13	18	14	1	14	4	14	7			16	18	
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
	Total	4	4	3	7	3	10	3	13	2	15			3	67	781
	WL	154	11	156	1	157	18	159	16	161	14			192	4	
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
Total	30	30	37	67	38	105	38	143	29	172			28	781	1074	
TOTAL	51	51	51	102	51	153	51	204	40	244			40	1074		
4	DS	21	6	21	8	21	10	21	12	21	13			23		4
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
		21	6	21	8	21	10	21	12	21	13			23	4	
	Total	7	7	12	9	2	11	2	13	1	14			2	45	181
	WH	25	4	25	14	26	3	25	6	26	19			33	18	
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
	Total	10	10	9	19	8	27	8	35	8	43			7	181	67
	WS	13	14	13	18	14	1	14	4	14	7			16	18	
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
	Total	4	4	3	7	3	10	3	13	2	15			3	67	781
	WL	154	11	156	1	157	18	159	16	161	14			192	4	
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO		
Total	30	30	37	67	38	105	38	143	29	172			28	781	1074	
TOTAL	51	51	51	102	51	153	51	204	40	244			40	1074		

ตารางที่ 3.4 ตัวอย่างแผนการผลิตประจำวัน (Daily Production Schedule)

ในแต่ละส่วนก็จะแบ่งออกเป็นรถแต่ละรุ่น เป็น รุ่น DS , WH , WS และ WL ซึ่งแต่ละรุ่นของแต่ละวันจะมี 2 ช่อง คือบอกว่าทำรถรุ่นนั้นหมายเลข lot ที่เท่าไร คันที่เท่าไร ถึง (TO) รถหมายเลขที่เท่าไร คันที่เท่า เป็นจำนวนทั้งหมดกี่คัน

ตัวอย่างการอ่านในช่องที่วงกลมด้วยเส้นประ จะได้ว่า ที่ขั้นตอนการผลิต (A) ในวันที่ 1 จะเริ่มประกอบรถรุ่น DS Lot No. ที่ 20 คันที่ 20 ถึงคันที่ Lot No. ที่ 21 คันที่ 6 เป็นจำนวน 7 คัน และคิดเป็นจำนวนสะสม 7 คัน

(5) จากนั้นส่งแผนการผลิตดังกล่าวให้กับแผนกจัดซื้อ ซึ่งแผนกจัดซื้อจะส่งต่อไปยังผู้ผลิตชิ้นส่วนอีกทอดหนึ่ง

(6) ในขณะเดียวกันแผนการผลิตดังกล่าวก็จะส่งให้แผนกผลิตด้วย เพื่อเตรียมการผลิตของเดือนที่จะมาถึง

(7) เมื่อผู้ผลิตชิ้นส่วนได้รับแผนผลิตรายวันมาแล้ว ก็จะออกแผนการผลิตของผู้ผลิตเองอีกทอดหนึ่ง ซึ่งวิธีการก็จะแตกต่างกันไปสำหรับผู้ผลิตแต่ละราย

2. การควบคุมชิ้นส่วนรายวัน

เมื่อเข้าสู่เดือนที่วางแผนการผลิตไว้ การควบคุมชิ้นส่วนจะเป็นการทำงานประจำวัน ซึ่งจะขออธิบายต่อเนื่องจากส่วนเตรียมการผลิต ดังนี้

(8) หลังจากผู้ผลิตชิ้นส่วนได้แผนการผลิตไปแล้ว ก็จะทำการผลิตชิ้นส่วน

(9) จากนั้น ก็เก็บสต็อกชิ้นส่วนไว้ เพื่อพร้อมที่จะจัดส่งต่อไป

ย้อนกลับมาที่แผนกควบคุมชิ้นส่วน

(10) จะเป็นการวางแผนการสั่งชิ้นส่วนประจำวันว่าจะสั่งชิ้นส่วนรุ่นใด และหมายเลขล็อตที่เท่าไร ให้ชิ้นส่วนเข้ามาตามที่ต้องการ (ซึ่งจะอธิบายเพิ่มเติมใน หัวข้อ 3.4 การวางแผนสั่งซื้อชิ้นส่วนประจำวัน)

(11) ออกใบสั่งชิ้นส่วนให้ผู้ผลิตชิ้นส่วนรับทราบ และเป็นหลักฐานการสั่ง

(12) ผู้ผลิตชิ้นส่วนนำชิ้นส่วนมาส่งตามที่สั่ง

(13) รับชิ้นส่วนที่ส่งจากผู้ผลิต และเก็บเข้าพื้นที่ที่เก็บชิ้นส่วน

(14) จากนั้นส่งหลักฐานการรับชิ้นส่วนให้กับแผนกจัดซื้อเพื่อการจ่ายเงินต่อไป

(15) เป็นส่วนของการจัดส่งชิ้นส่วนให้กับสายการผลิต โดยจะไปเติมชิ้นส่วนให้มีเต็มอยู่เสมอเพื่อทดแทนชิ้นส่วนที่ถูกดึงไปใช้ผลิต

(16) ส่วนของแผนกการผลิตหรือสายการผลิตจะผลิตรถไปเรื่อย ๆ และดึงชิ้นส่วนที่อยู่ข้างสายการผลิตมาใช้

(17) ผลการผลิตเมื่อสิ้นสุดแต่ละวันจะนำไปเปรียบเทียบกับแผนการผลิต เพื่อนำไปปรับการส่งชิ้นส่วนให้สอดคล้องกับผลที่เกิดขึ้นจริง

ในหัวข้อนี้จะอธิบายให้เห็นขั้นตอนการทำงานหลักของระบบการควบคุมชิ้นส่วนภายในประเทศที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (ก่อนการปรับปรุง) ส่วนของขั้นตอนการออกแผนหรือคำสั่งซื้อประจำวันซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญ จะอธิบายในหัวข้อต่อไป

3.4 การวางแผนสั่งซื้อชิ้นส่วนประจำวัน

การวางแผนการส่งชิ้นส่วนประจำวันเป็นส่วนสำคัญในการควบคุมชิ้นส่วน เพื่อไม่ให้เกิดการขาดชิ้นส่วนและไม่ให้มีการเก็บชิ้นส่วนมากเกินไป เพื่อให้เข้าใจดีขึ้น จะขออธิบายเป็นขั้น ๆ ดังนี้

3.4.1 หลักการหรือเงื่อนไขเบื้องต้น เพื่ออธิบายหลักการของการปฏิบัติ ซึ่งก็คือเหตุผลว่าทำไมถึงต้องทำกิจกรรมขั้นตอนต่าง ๆ

3.4.2 แนวทางการปฏิบัติ เพื่อสร้างกรอบเป็นแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งมาจากหลักการเบื้องต้น

3.4.3 ขั้นตอนการปฏิบัติ เป็นขั้นตอนการทำงานที่ระบุชัดเจน ซึ่งมาจากแนวทางการปฏิบัติอีกทอดหนึ่ง

3.4.1 หลักการเบื้องต้น

ซึ่งเคยกล่าวไปแล้วบางส่วนในหัวข้อ 3.2 แต่จะกล่าวเพิ่มเติมอีกดังนี้

1. การสั่งชิ้นส่วนเป็นกลุ่มของชิ้นส่วนตามรถแต่ละรุ่น นั้นหมายถึงการสั่งจะสั่งแยกสำหรับผู้ผลิตแต่ละราย และเป็นรุ่น ๆ

2. ต้องสั่งลงตัว lot size และมี lot size ตายตัวเท่ากับ 20 คัน เป็นรุ่น ๆ

3. มีการกำหนดหมายเลขล็อตของชิ้นส่วนเพื่อใช้ในการอ้างอิง

4. มีการสั่งทุกวัน

5. เวลานำตั้งแต่สั่งซื้อจนรับชิ้นส่วนจะใช้เวลา 1 – 2 วัน แล้วแต่ผู้ผลิตแต่ละราย นั้นหมายถึงผู้ผลิตจะถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- กลุ่มที่มีเวลานำ 1 วัน
- กลุ่มที่มีเวลานำ 2 วัน

ในกรณีที่ผู้ผลิตมีชิ้นส่วนหลายรายการ ซึ่งมีทั้งเวลานำ 1 วัน และ 2 วัน ชิ้นส่วนจะถูกแยกกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม โดยจะดูเหมือนถูกแยกเป็น 2 ผู้ผลิต (เพราะผู้ผลิตเองมีสายการผลิตชิ้นส่วนแยกกัน)

6. ต้องมีสต็อกสำรองชิ้นส่วนก่อนการผลิต 1 วัน (Safety stock) เพื่อป้องกันการขาดชิ้นส่วนเนื่องจาก

- ผู้ผลิตส่งชิ้นส่วนช้ากว่าที่กำหนด ซึ่งผู้ปฏิบัติงานคาดว่าสามารถแก้ปัญหาหรือติดตามชิ้นส่วนเข้ามาได้อย่างช้า ภายใน 1 วัน

- การแปรปรวนของการผลิต เช่น การที่ต้องผลิตรถบางรุ่นเร็วกว่าที่กำหนด เพราะรุ่นอื่นมีปัญหาผลิตไม่ได้ ซึ่งแทนที่จะหยุดการผลิตทั้งหมด ก็หยุดเฉพาะรุ่นที่มีปัญหา แล้วหันมาผลิตรุ่นที่ไม่มีปัญหาออกมาไว้ก่อน เมื่อแก้ปัญหาเสร็จแล้วจึงค่อยไปหยุดรุ่นที่ผลิตออกมาล่วงหน้า กลับมาเพิ่มการผลิตรุ่นที่ผลิตล่าช้า (คือรุ่นที่มีปัญหาก่อนหน้า)

- สะดวกต่อการกำหนดหมายเลขล็อตของชิ้นส่วนในการสั่ง ไม่ต้องมาคำนวณหาอีกเนื่องจากในแผนการผลิตรายวันประจำเดือนแจ้งหมายเลขล็อตของคันสุดท้ายในแต่ละวันไว้แล้ว (เช่น จากตารางที่ 9.9 ตัวอย่างที่วงกลมไว้ ถ้าสั่งชิ้นส่วนรุ่น DS สำหรับผลิตวันที่ 1 ต้องสั่งอย่างน้อยถึงคันที่ ล็อตที่ 21 คันที่ 6 ก็สั่งได้เลย) แต่ถ้าสั่งเพียงครึ่งวัน (0.5 วัน) ก็ต้องคำนวณหาใหม่

เช่น ถ้าผลิต 1 วันได้ 7 คัน ถ้าผลิต 0.5 วันจะได้ 3.5 คัน และถ้าคันเริ่มต้นคือคัน ล็อตที่ 20 คันที่ 20 ดังนั้นคันสุดท้ายสำหรับ 0.5 วันจะเป็น ล็อตที่ 21 คันที่ 3 ทำครึ่งคัน (คันที่ 1 ของ

วัน คือล็อตที่ 20 คันที่ 20 , คันที่ 2 ของวัน คือล็อตที่ 21 คันที่ 1 , คันที่ 3 ของวัน คือล็อตที่ 21 คันที่ 2 และคันที่ 4 หรือครึ่งคันของวัน คือล็อตที่ 21 คันที่ 3) ซึ่งจริง ๆ แล้วการผลิตต้องเป็นเลขจำนวนเต็ม คัน ดังนั้นคันสุดท้ายคือ ล็อตที่ 21 คันที่ 3 อย่างไรก็ตาม จากหลักการที่ว่าต้องสั่งเป็น lot ดังนั้น lot ที่จะสั่งจริงคือ lot ที่ 21 ทั้ง lot (ดูเพิ่มเติมหัวข้อ 3.4.2 และ 3.4.3)

3.4.2 แนวทางการปฏิบัติ

เป็นการสร้างกรอบแนวทางการปฏิบัติ ให้เห็นแนวทางการปฏิบัติอย่างคร่าว ๆ ก่อนที่จะระบุเป็นขั้นตอนการปฏิบัติจริง

1. การออกคำสั่งซื้อแต่ละวันจะทำ 2 ชุด ดังนั้นคำสั่งซื้อจะมี 2 ชุด แต่ละชุดจะใช้กับผู้ผลิตชิ้นส่วนแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีอยู่ 2 กลุ่ม ที่แบ่งตามเวลานำในการสั่ง

2. หาววันที่ที่ผลิตเพื่อจะสั่งซื้อ หาวว่าในวันนี้จะสั่งซื้อชิ้นส่วนของวันที่เท่าไร เพื่อให้ชิ้นส่วนเข้ามาสอดคล้องกับแผน จะดูจากแผนการผลิตล่วงหน้า แต่จะล่วงหน้ากี่วันก็ขึ้นกับกลุ่มหรือเวลานำที่กำหนด รวมทั้งที่ชิ้นส่วนต้องเข้ามาล่วงหน้า 1 วันสำหรับเป็น Safety stock ตามที่กำหนด จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ดังนี้

สำหรับคำสั่งซื้อชุดที่ 1 สำหรับผู้ผลิตที่ใช้เวลานำ 1 วัน

จำนวนที่ต้องสั่งซื้อในวันนี้ดูจากแผนการผลิตในวันที่ $= \text{วันที่ออกคำสั่งซื้อ} + \text{เวลานำ 1 วัน} + \text{safety stock 1 วัน}$ $= \text{วันที่ออกคำสั่งซื้อ} + 2 \text{ วัน}$ โดยที่นับเฉพาะวันทำงาน ไม่นับวันหยุด	.....(3.2)

เช่น สมมุติว่า วันนี้เป็นวันที่ 2 คำสั่งซื้อจะดูจากแผนการผลิตในวันที่

$$= 2 + 1 + 1$$

$$= 4$$

ดังนั้นจะดูจากแผนการผลิตในวันที่ 4 แต่ถ้าวันที่ 3 หรือวันที่ 4 เป็นวันหยุดเข้ามาแทรก ก็จะไม่นับ เลื่อนเป็นดูจากแผนการผลิตวันที่ 5 หรือวันที่ 6 แทนตามลำดับ

สำหรับคำสั่งซื้อชุดที่ 2 สำหรับผู้ผลิตที่ใช้เวลานาน่า 2 วัน

จำนวนที่ต้องสั่งซื้อในวันนี้ดูจากแผนการผลิตในวันที่ = วันที่ออกคำสั่งซื้อ + เวลาน่า 2 วัน + safety stock 1 วัน = วันที่ออกคำสั่งซื้อ + 3 วัน โดยที่นับเฉพาะวันทำงาน ไม่นับวันหยุด	.....(3.3)

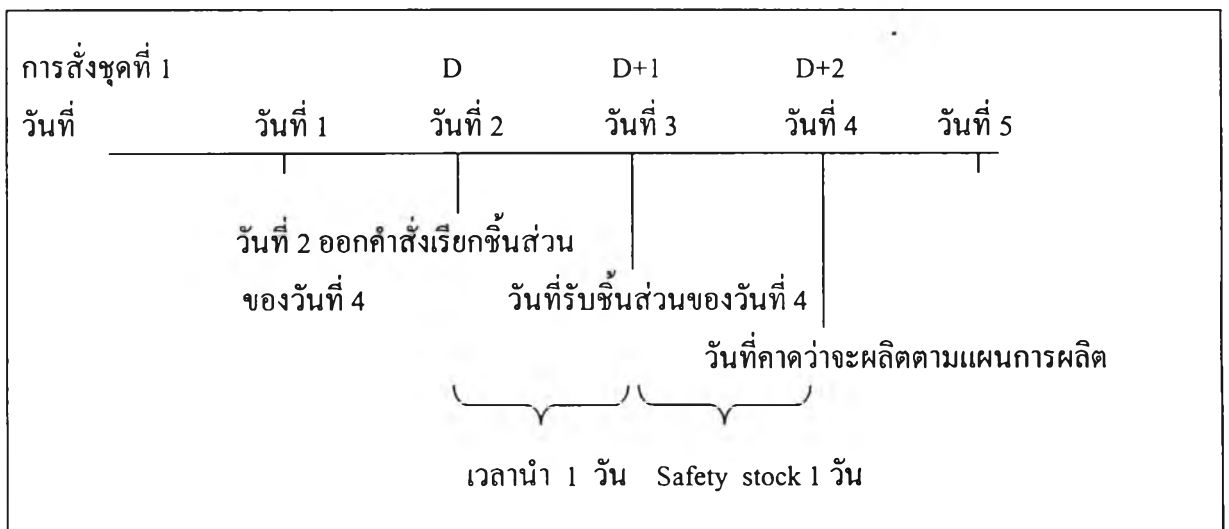
เช่น สมมติว่า วันนี้เป็นวันที่ 2 คำสั่งซื้อจะดูจากแผนการผลิตในวันที่

$$= 2 + 2 + 1$$

$$= 5$$

ดังนั้นจะดูจากแผนการผลิตในวันที่ 5 แต่ถ้ามีวันหยุดเข้ามาแทรก ก็จะไม่นับ เลื่อนเป็นดูจากแผนการผลิตวันที่ 6 แทนถ้าหยุด 1 วัน เป็นต้น

เหตุผลในการกำหนดดังกล่าว จะอธิบายเพิ่มเติมดังนี้

ภาพที่ 3.6 เวลาน่าในการเรียกชิ้นส่วนก่อนการปรับปรุง

จากรูปที่ 3.6 อธิบายการสั่งซื้อที่ 1 สำหรับผู้ผลิตที่มีเวลาน่า 1 วัน ได้ว่า ในการออกคำสั่งซื้อของวันที่ 2 จะทำการสั่งชิ้นส่วนของวันที่ 4 (จากสมการ 3.2) ซึ่งชิ้นส่วนจะใช้เวลา 1 วันในการส่งชิ้นส่วน ดังนั้นชิ้นส่วนที่สั่งไปจะถูกส่งมาในวันที่ 3 ซึ่งก็จะเห็นได้ว่าชิ้นส่วนที่วางแผนจะใช้ในวันที่ 4 ได้เข้ามาในวันที่ 3 แล้ว ซึ่งเข้ามาล่วงหน้าก่อนแผนการใช้ 1 วัน เป็น Safety stock กล่าวคือถ้าผู้ผลิตมีปัญหาไม่สามารถส่งชิ้นส่วนได้ในวันที่ 3 แต่ส่งเข้าไป 1 วัน คือมาส่งในเช้าวันที่ 4 หรือผลิตได้เร็วกว่าที่กำหนด ก็ยังจะไม่เกิดปัญหาขาดชิ้นส่วน เพราะส่งเข้ามาทันใช้พอดี

หรือในกรณีที่มีการผลิตบางรุ่นเร็วกว่าแผน คือแทนที่จะผลิตในวันที่ 4 แต่เริ่มผลิตบางส่วนในวันที่ 3 ก็สามารทำได้ เพราะชิ้นส่วนได้เข้ามาก่อนแผนวันที่ 4 อยู่แล้ว 1 วัน

3. การกำหนดจำนวนที่ต้องสั่งและหมายเลขล็อต หลังจากได้วันที่ที่จะดูแลการผลิตแล้ว ก็จะดูว่าวันนั้น ๆ มีการประกอบรถรุ่นใด จากคันที่ล็อตที่เท่าไร ถึงคันที่เท่าไร ก็ให้สั่งชิ้นส่วนถึงหมายเลขล็อตของคันสุดท้ายที่ประกอบ เช่น

จากการสั่งชิ้นส่วนในวันที่ 2 สำหรับการสั่งชุดที่ 1 ก็จะสั่งชิ้นส่วนที่วางแผนผลิตในวันที่ 4 สำหรับขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วนเข้ากับตัวถังรถ (A) เมื่อดูจากตารางแผนการผลิตจากตารางที่ 3.3 จะได้การสั่งชิ้นส่วนสำหรับรถแต่ละรุ่นดังนี้

สำหรับรถรุ่น DS พบว่าคันสุดท้ายในการประกอบวันที่ 4 คือรถที่มีหมายเลขอ้างอิงหรือการใช้ชิ้นส่วนล็อตที่ 21 คันที่ 12 ซึ่งแสดงว่าต้องสั่งชิ้นส่วนรถรุ่น DS ล็อตที่ 21 (อย่างทีกล่าวแล้วว่าต้องสั่งทั้งล็อต ๆ ละ 20 คัน) แต่ถ้าเป็นการสั่งจริงจะพบว่า DS ล็อตที่ 21 จะถูกสั่งไปก่อนหน้านี้อแล้ว ซึ่งเมื่อดูจากแผนการผลิตจะพบว่า DS ล็อตที่ 21 เริ่มผลิตในวันที่ 1 ซึ่งตามประมาณตามหลักการแล้ว DS ล็อตที่ 21 จะรับเข้ามาในวันที่ 31 พฤษภาคม และส่งไปวันที่ 30 พฤษภาคม ซึ่งเป็นเดือนก่อนหน้านี้นี้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าไม่ต้องสั่งชิ้นส่วนรถรุ่น DS เนื่องจากสั่งเข้ามาก่อนหน้าแล้ว

สำหรับรถรุ่น WH ก็ไม่จำเป็นต้องสั่งเหมือนรถรุ่น DS ด้วยเหตุผลทำนองเดียวกัน คือ คันสุดท้ายในวันที่ 4 คือรถล็อตที่ 26 คันที่ 18 ซึ่งจะเห็นว่าล็อตที่ 18 เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 2 ซึ่งชิ้นส่วนคงเข้ามาตั้งแต่วันที่ 1 และสั่งเมื่อวันที่ 31 ของเดือนก่อนหน้า

สำหรับรถรุ่น WS ก็ไม่ต้องสั่งเช่นเดียวกัน

สำหรับรถรุ่น WL พบว่าคันสุดท้ายของวันที่ 4 คือรถล็อตที่ 161 คันที่ 13 นั่นคือต้องสั่งชิ้นส่วนถึง WL ล็อตที่ 161 เมื่อย้อนมาดูแผนในวันที่ 3 ซึ่งถูกสั่งในวันที่ 1 จะพบว่าสั่งถึง WL ล็อตที่ 159 สรุปได้ว่าในวันที่ 1 สั่งชิ้นส่วน WL ถึงล็อตที่ 159 ส่วนวันที่ 2 ต้องสั่งถึงล็อตที่ 161 แสดงว่าในวันที่ 2 ต้องสั่งชิ้นส่วน WL ล็อตที่ 160 และ 161 คือสั่ง 2 ล็อต

4. การปรับแต่งจำนวนที่สั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับผลการผลิตที่เกิดขึ้นจริง เนื่องจากในบางครั้งผลการผลิตจริงไม่ตรงกับแผนการผลิต อย่างที่กล่าวแล้วว่าถ้าปัญหาการผลิตน้อยกว่าที่วางแผนเอาไว้ ก็จะผลิตได้เร็วกว่าแผน ในทางตรงข้ามถ้าปัญหามากกว่าที่เผื่อก็จะทำให้ผลิตได้ช้ากว่า

แผน ผลที่เกิดคือถ้าผลิตได้เร็วอาจเกิดการขาดชิ้นส่วนได้ แต่ถ้าผลิตได้ช้าก็ต้องเก็บชิ้นส่วนเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงต้องมีการปรับคำสั่งซื้อโดยนำผลการผลิตจริงมาปรับ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- ถ้าผลการผลิตล่าสุด คือของวันที่ผ่านมาเร็วกว่าแผน ให้เรียกชิ้นส่วนของ รรุ่นนั้นมากขึ้น 1 ล็อต (มากกว่าเพียงคันเดียวก็ต้องเรียกเพิ่ม เพื่อรับประกันว่าจะไม่เกิดการขาดชิ้นส่วน เพราะถ้าวันต่อไปตามแผนแล้วผลิตคันที่ 20 คันสุดท้ายของล็อตพอดี ที่เกินมา 1 คันก็จะเริ่มล็อตใหม่ ซึ่งอาจไม่มีชิ้นส่วนไว้ให้)
- ถ้าผลการผลิตล่าสุด คือของวันที่ผ่านมาช้ากว่าแผน 20 คัน ให้เรียกชิ้นส่วนของรุ่นนั้นลดลง 1 ล็อต

ตัวอย่างเช่น ในการเรียกชิ้นส่วนในวันที่ 2 สำหรับชุดที่ 1 ซึ่งดูจากแผนการผลิตในวันที่ 4 ดังตัวอย่างที่ยกมาแล้ว ถ้าพบว่าผลการผลิตในวันที่ 1 ที่ผ่านมา คันสุดท้ายของ รรุ่น WL คือรถล็อตที่ 155 คันที่ 20 แต่ผลิตได้จริงถึงล็อตที่ 156 คันที่ 1 ผลิตได้มากกว่าแผน 1 คัน (ดูสมการ 3.1) ก็ต้องเพิ่มการเรียกชิ้นส่วน จากเดิม WL ล็อตที่ 160 และ 161 โดยเพิ่มล็อตที่ 162 ขึ้นมาอีก 1 ล็อต

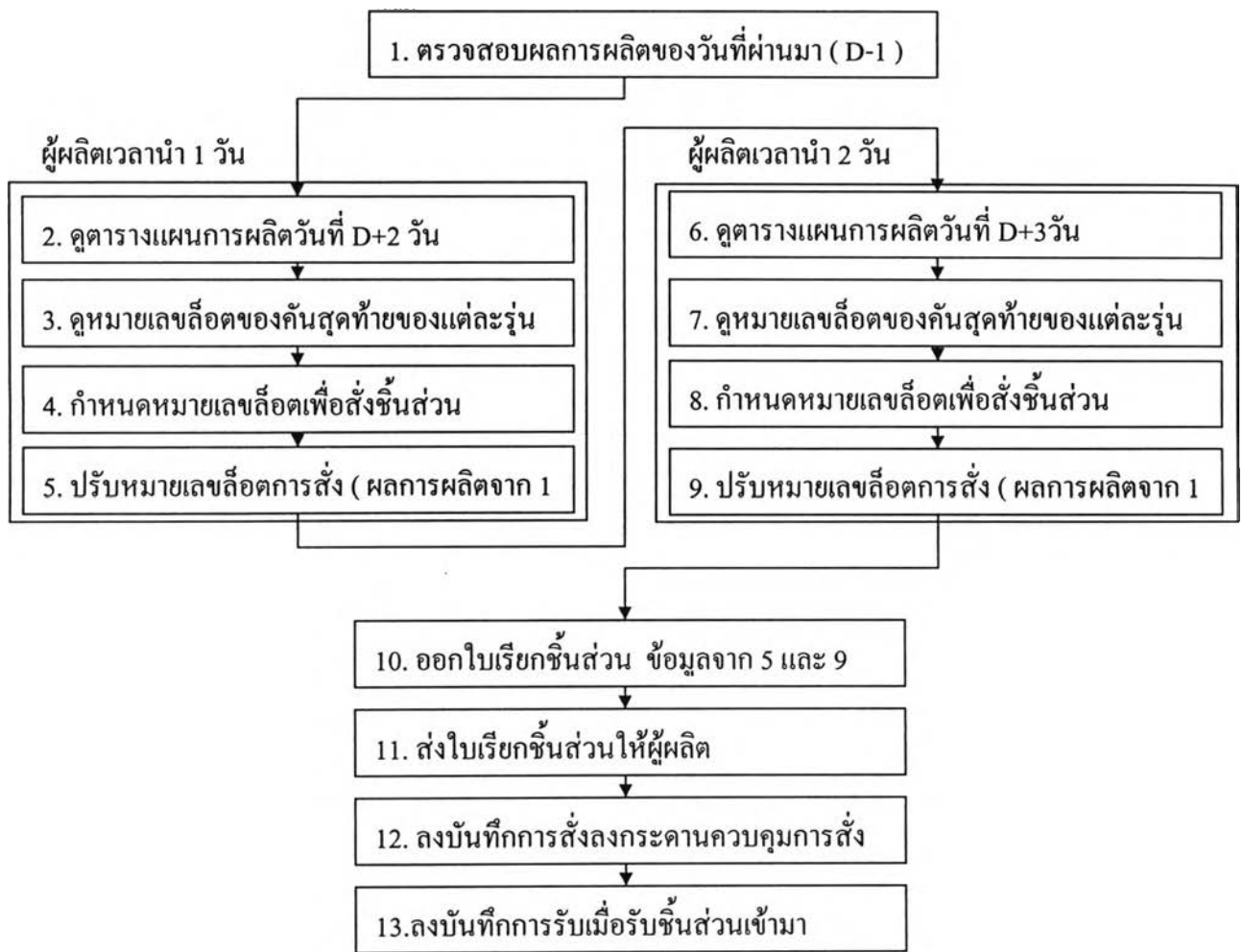
แต่ถ้าในทางกลับกัน ถ้าการผลิตจริงได้ถึงล็อตที่ 154 คันที่ 20 ซึ่งผลิตช้ากว่าแผน 20 คัน (ดูสมการ 3.1) ก็ต้องลดการสั่งชิ้นส่วน โดยสั่งเพียง WL ล็อตที่ 160 เท่านั้น

ต่อไปจะเป็นส่วนของการกำหนดเป็นให้ขั้นตอนการปฏิบัติงานมาตรฐาน (Work instruction)

4.4.3 ขั้นตอนการออกคำสั่งซื้อ

ในส่วนของขั้นตอนการออกคำสั่งซื้อ จะเป็นขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนเพื่อจะกำหนดว่าจะสั่งชิ้นส่วนรุ่นใด จำนวนเท่าไร และหมายเลขล็อตอะไร เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการและแผนการผลิตที่วางไว้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการออกคำสั่งซื้อ

ภาพที่ 3.7 แผนผังแสดงขั้นตอนการทำงานในการออกคำสั่งซื้อประจำวัน

1. ตรวจสอบผลการผลิตของวันที่ผ่านมาล่าสุด เทียบกับแผนการผลิต เพื่อใช้ในการปรับแผน

ตั้งแต่ข้อ 2 ถึง 5 เป็นการกำหนดหมายเลขล็อตของชิ้นส่วนแต่ละรุ่น สำหรับผู้ผลิตที่ใช้เวลานำ 1 วัน

2. คูตารางแผนการผลิตวันที่ D+2 วัน เมื่อ D คือวันที่จะออกคำสั่ง (วันทำงานวันนั้น ๆ)

3. คูหมายเลขล็อตของคันสุดท้ายของแต่ละรุ่น ในส่วนของขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วนเข้ากับตัวถัง (A)

4. กำหนดหมายเลขล็อตของชิ้นส่วนแต่ละรุ่น ก็คือหมายเลขล็อตในข้อ (3)

5. ปรับหมายเลขล็อตของชิ้นส่วนแต่ละรุ่นที่จะสั่ง โดยที่

- ถ้าวรรุ่นใด ผลการผลิตจริงจากข้อ 1 มากกว่าแผนผลิต ให้เรียกชิ้นส่วนของรอรุ่นนั้นมากกว่าแผน 1 lot

- ถ้าวรรุ่นใด ผลการผลิตจริงจากข้อ 1 น้อยกว่าแผนการผลิตมากกว่า 20 คัน ให้เรียกชิ้นส่วนของรอรุ่นนั้นลดลงจากแผน 1 lot

ตั้งแต่ข้อ 6 ถึง 9 เป็นการกำหนดหมายเลขล็อตของชิ้นส่วนแต่ละรุ่น สำหรับผู้ผลิตที่ใช้เวลานำ 2 วัน

6. คูตารางแผนการผลิตวันที่ D+3 วัน เมื่อ D คือวันที่จะออกคำสั่ง (วันทำงานวันนั้น ๆ)

7. คูหมายเลขล็อตของคันสุดท้ายของแต่ละรุ่น ในส่วนของขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วนเข้ากับตัวถัง (A)

8. กำหนดหมายเลขล็อตของชิ้นส่วนแต่ละรุ่น ก็คือหมายเลขล็อตในข้อ (7)

9. ปรับหมายเลขล็อตของชิ้นส่วนแต่ละรุ่นที่จะสั่ง โดยที่

- ถ้าวรรุ่นใด ผลการผลิตจริงจากข้อ 1 มากกว่าแผนผลิต ให้เรียกชิ้นส่วนของรอรุ่นนั้นมากกว่าแผน 1 lot

- ถ้าวรรุ่นใด ผลการผลิตจริงจากข้อ 1 น้อยกว่าแผนการผลิตมากกว่า 20 คัน ให้เรียกชิ้นส่วนของรอรุ่นนั้นลดลงจากแผน 1 lot

10. ออกใบเรียกชิ้นส่วน (Parts Group Delivery Sheet) Lot No. ในข้อ 5 และ 9

11. ส่งใบเรียกชิ้นส่วนให้ผู้ผลิต

- สำหรับผู้ผลิตชิ้นส่วนที่ใช้เวลานำ 1 วัน ใช้หมายเลขล็อตในข้อ 5

- สำหรับผู้ผลิตชิ้นส่วนที่ใช้เวลานำ 2 วัน ใช้หมายเลขล็อตในข้อ 9

12. ลงบันทึกการส่งลงกระดานควบคุมการส่งชิ้นส่วน

13. เมื่อรับชิ้นส่วนเข้ามาแล้ว ก็ให้ทำเครื่องหมายวงกลมรอบหมายเลขล็อตที่รับชิ้นส่วนเข้ามาแล้ว

3.5 ตัวอย่างการวางแผนการสั่งซื้อชิ้นส่วนประจำวัน

จากหัวข้อ 3.4 ได้อธิบายถึงขั้นตอนการวางแผนสั่งซื้อชิ้นส่วนประจำวันแล้ว ในส่วนหัวข้อนี้ จะเป็นการยกตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจระบบการควบคุมชิ้นส่วนได้ดีขึ้น ดังนี้

จากตารางที่ 3.4 ซึ่งเป็นตัวอย่างตารางแผนการผลิต จะนำเฉพาะในส่วนของขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วนเข้ากับตัวถังมาเป็นตัวอย่างในการอธิบาย

OT	W	2 Hrs.		2 Hrs.		2 Hrs.		2 Hrs.		-			-	TOTAL	
	T	2 Hrs.		2 Hrs.		2 Hrs.		2 Hrs.		-			-		
A	2 Hrs.		2 Hrs.		2 Hrs.		2 Hrs.		-			-			
DATE	1		2		3		4		5		...		30		
Proces	Model	Lot	no	Lot	No	Lot	No	Lot	no	Lot	no	Lot	no	Lot	No
A	DS	20	20	21	7	21	9	21	11	21	13			23	3
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO	
		21	6	21	8	21	10	21	12	21	13			23	4
	Total	7	7	2	9	2	11	2	13	1	14			2	45
	WH	25	4	25	14	26	3	256	11	26	19			33	18
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO	
		25	13	26	2	26	10	26	18	27	6			34	4
	Total	10	10	9	19	8	27	8	35	8	43			7	181
	WS	13	14	13	18	14	1	14	4	14	7			16	18
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO	
		13	17	13	20	14	3	14	6	14	8			16	20
	Total	4	4	3	7	3	10	3	13	2	15			3	67
	WL	154	11	156	1	157	18	159	16	161	14			192	4
		TO		TO		TO		TO		TO		TO		TO	
		155	20	157	17	159	15	161	13	163	2			193	11
Total	30	30	37	67	38	105	38	143	29	172			28	781	
TOTAL	51	51	51	102	51	153	51	204	40	244			40	1074	

ตารางที่ 3.5 ตัวอย่างตารางแผนการผลิต (เฉพาะในส่วนของขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วนกับตัวถัง)

จากลำดับการทำงานประจำวันในการวางแผนการผลิต จะยกตัวอย่างตามลำดับแต่ละข้อดังนี้ โดยสมมุติว่า วันที่ทำงานคือวันที่ 2 (D เท่ากับ 2)

1. ตรวจสอบผลการผลิตของวันที่ผ่านมาล่าสุด เทียบกับแผนการผลิต

สมมุติว่าการผลิตในวันที่ผ่านมาคือวันที่ 1 เมื่อเทียบกับแผนตารางการผลิต ดังนี้

รุ่น	ผลการผลิตวันที่ 1 (หมายเลขล็อตอ้างอิง)	แผนการผลิตวันที่ 1 (หมายเลขล็อตอ้างอิง)	ผลต่างการผลิตเมื่อ เทียบกับแผน
DS	21-4	21-6	-2
WH	25-13	25-13	0
WS	13-16	13-17	-1
WL	156-3	155-20	+3
			0

จะพบว่าผลการผลิตรุ่น DS ช้ากว่าที่กำหนด 2 คัน รุ่น WH ผลิตได้ตามที่กำหนด รุ่น WS ผลิตได้ช้ากว่าที่กำหนด 1 คัน และรุ่น WL ผลิตได้เร็วกว่าที่กำหนด 3 คัน แต่ถ้ามอง โดยรวมจะพบว่าผลิตได้จำนวนรวมตามแผน

DATE 19-10-99		LINE OFF A					
DS		WH		WS		WL	
LOT NO.	CAR NO.	LOT NO.	CAR NO.	LOT NO.	CAR NO.	LOT NO.	CAR NO.
DS 18	14	WH 73	2	WS 26	20	WL 350	12

DATE 21-10-99		IN PUT A					
DS		WH		WS		WL	
LOT NO.	CAR NO.	LOT NO.	CAR NO.	LOT NO.	CAR NO.	LOT NO.	CAR NO.
DS 28	16	WH 73	8	WS 27	3	WL 351	10

DATE 20-10-99		LINE OFF B					
DS		WH		WS		WL	
LOT NO.	CAR NO.	LOT NO.	CAR NO.	LOT NO.	CAR NO.	LOT NO.	CAR NO.
		74	10	27	11	356	2

DATE 21-10-99		IN PUT B					
DS		WH		WS		WL	
LOT NO.	CAR NO.	LOT NO.	CAR NO.	LOT NO.	CAR NO.	LOT NO.	CAR NO.
28	19	74	13	27	11	356	11

ภาพที่ 3.8 กระดานแสดงผลการผลิต (คันที่จะเริ่มผลิต) เพื่อใช้เปรียบเทียบกับแผนการผลิต (ในภาพแสดงเพียงกระดานที่ใช้งานอยู่ แต่ข้อมูลที่ปรากฏไม่ใช่ข้อมูลในตัวอย่าง)

ภาพที่ 3.8 เป็นกระดานแสดงผลการผลิตของรถแต่ละรุ่น ของขั้นตอนการประกอบ ชิ้นส่วนเข้ากับตัวถัง (A) และขั้นตอนการประกอบตัวถัง (W) INPUT หมายถึงคันที่เริ่มประกอบ และ LINE-OFF หมายถึงคันที่ผลิตเสร็จแล้ว ซึ่งจะนำไปเทียบกับแผนตารางการผลิต

ตั้งแต่ข้อ 2 ถึง 5 เป็นการกำหนดหมายเลขลีดของชิ้นส่วนแต่ละรุ่น สำหรับผู้ผลิตที่ใช้เวลานำ 1 วัน

2. คูตารางแผนการผลิตวันที่ D+2 วัน เมื่อ D คือวันที่จะออกคำสั่ง (วันทำงานวันนั้น ๆ)

วันที่จะออกคำสั่งคือวันที่ 2 ดังนั้นจะดูแผนการผลิตในวันที่ 4

3. คู่มือหมายเลขลีดของคันสุดท้ายของแต่ละรุ่น ในส่วนของขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วนเข้ากับตัวถัง (A)

คันที่ประกอบสุดท้ายของรุ่น DS คือ DS-021-12

คันที่ประกอบสุดท้ายของรุ่น WH คือ WH-026-18

คันที่ประกอบสุดท้ายของรุ่น WS คือ WS-014-06

คันที่ประกอบสุดท้ายของรุ่น WL คือ WL161-13

4. กำหนดหมายเลขลีดของชิ้นส่วนแต่ละรุ่น ก็คือหมายเลขลีดในข้อ (3)

เนื่องจากต้องสั่งเป็นลีดต่าง ๆ ดังนั้นต้องสั่งชิ้นส่วนให้เข้ามาถึงลีดต่าง ๆ ดังนี้

รถรุ่น DS ต้องสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 21

รถรุ่น WH ต้องสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 26

รถรุ่น WS ต้องสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 14

รถรุ่น WL ต้องสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 161

5. ปรับหมายเลขลีดของชิ้นส่วนแต่ละรุ่นที่จะสั่ง โดยที่

- ถ้ารถรุ่นใด ผลการผลิตจริงจากข้อ 1 มากกว่าแผนผลิต ให้เรียกชิ้นส่วนของรถรุ่นนั้นมากกว่าแผน 1 lot

- ถ้ารถรุ่นใด ผลการผลิตจริงจากข้อ 1 น้อยกว่าแผนการผลิตมากกว่า 20 คัน ให้เรียกชิ้นส่วนของรถรุ่นนั้นลดลงจากแผน 1 lot

รถรุ่น DS ผลิตได้ช้ากว่าแผน 2 คัน ยังไม่ต้องปรับ ยังคงวางแผนสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 21

รถรุ่น WH ผลิตได้ช้าตามแผน ยังไม่ต้องปรับ ยังคงวางแผนสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 26

รถรุ่น WS ผลิตได้ช้ากว่าแผน 1 คัน ยังไม่ต้องปรับ ยังคงวางแผนสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 14

รถรุ่น WL ผลิตได้เร็วกว่าแผน 3 คัน ต้องปรับขึ้น 1 ลีด จากเดิมต้องสั่งถึงลีดที่ 161 ปรับเป็นต้องสั่งถึงลีดที่ 162

ตั้งแต่ข้อ 6 ถึง 9 เป็นการกำหนดหมายเลขลีดของชิ้นส่วนแต่ละรุ่น สำหรับผู้ผลิตที่ใช้เวลานำ 2 วัน

6. คู่มือวางแผนการผลิตวันที่ D+3 วัน เมื่อ D คือวันที่จะออกคำสั่ง (วันทำงานวันนั้น ๆ)

วันที่จะออกคำสั่งคือวันที่ 2 ดังนั้นจะคู่มือการผลิตในวันที่ 5

7. คู่มือหมายเลขลีดของคันสุดท้ายของแต่ละรุ่น ในส่วนของขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วนเข้ากับตัวถัง (A)

คันที่ประกอบสุดท้ายของรุ่น DS คือ DS-021-13

คันที่ประกอบสุดท้ายของรุ่น WH คือ WH-027-06

คันที่ประกอบสุดท้ายของรุ่น WS คือ WS-014-08

คันที่ประกอบสุดท้ายของรุ่น WL คือ WL163-02

8. กำหนดหมายเลขลีดของชิ้นส่วนแต่ละรุ่น ก็คือหมายเลขลีดในข้อ (7)

รถรุ่น DS ต้องสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 21

รถรุ่น WH ต้องสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 27

รถรุ่น WS ต้องสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 14

รถรุ่น WL ต้องสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 163

9. ปรับหมายเลขลีดของชิ้นส่วนแต่ละรุ่นที่จะสั่ง โดยที่

- ถ้าวางรุ่นใด ผลการผลิตจริงจากข้อ 1 มากกว่าแผนผลิต ให้เรียกชิ้นส่วนของรถรุ่นนั้นมากกว่าแผน 1 lot

- ถ้าวางรุ่นใด ผลการผลิตจริงจากข้อ 1 น้อยกว่าแผนการผลิตมากกว่า 20 คัน ให้เรียกชิ้นส่วนของรถรุ่นนั้นลดลงจากแผน 1 lot

รถรุ่น DS ผลิตได้ช้ากว่าแผน 2 คัน ยังไม่ต้องปรับ ยังคงวางแผนสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 21

รถรุ่น WH ผลิตได้ช้าตามแผน ยังไม่ต้องปรับ ยังคงวางแผนสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 27

รถรุ่น WS ผลิตได้ช้ากว่าแผน 1 คัน ยังไม่ต้องปรับ ยังคงวางแผนสั่งชิ้นส่วนถึงลีดที่ 14

รถรุ่น WL ผลิตได้เร็วกว่าแผน 3 คัน ต้องปรับขึ้น 1 ลีด จากเดิมต้องสั่งถึงลีดที่ 163 ปรับเป็นต้องสั่งถึงลีดที่ 164

10. ออกใบเรียกชิ้นส่วน (Parts Group Delivery Sheet) ของ Lot No. ในข้อ 5 และ 9

DELIVERY		PARTS GROUP DELIVERY SHEET	RECEIVED			
DATE	TIME		BY	DATE		
PLACE	1H1					
SUPPLIER			DATE			
HK		LOT NO. WL-163	PROD.MONTH			
01128			ASSY			
NO.	PARTS NO.	PART NAME	PACK	ORDER / PCS	RECEIVE	REMARK
1	C4910-01060-	BOARD ASSY, FR DOOR TRIM, RH	20	20		
2	C5304-01010-	COVER S/A, QTR TRIM, RR LH	10	20		
3	C4039-01040-	ORNAMENT S/A, BACK DOOR	10	20		
4	C5750-01030-	HEADLINING ASSY, ROOF	5	20		
5	C5774-01010	RETAINER, ROOF HEADLINING	20	20		
6	C7210-01070-	SEAT ASSY, NO 1	4	20		
7	C7247-01030	BRACKT,RR SEAT CUSHION SET	40	40		
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

กลุ่มของชิ้นส่วนที่ใช้กับรถรุ่นดังกล่าว โดยมีจำนวนชิ้นส่วนสำหรับผลิต 20 คัน (รายการที่ 7 ใช้ 2 คันต่อชิ้น : ดูจากตารางที่ 3.2)

ภาพที่ 3.9 ตัวอย่างเอกสาร “ใบเรียกชิ้นส่วน” (Parts Group Delivery Sheet)

ตัวอย่างเอกสารใบเรียกชิ้นส่วน จะมีการระบุชื่อผู้ผลิตชิ้นส่วน , สำหรับรถรุ่นอะไร , หมายเลขลีดของชิ้นส่วน และรายการชิ้นส่วนที่ใช้สำหรับรถรุ่นนั้น ๆ

ใบเรียกชิ้นส่วนจะถูกพิมพ์ไว้ล่วงหน้าและระบุหมายเลขลีดไว้เลย (เหมือนเป็นแบบฟอร์มเอกสารที่พิมพ์ไว้ล่วงหน้า) แต่ละใบสำหรับรถรุ่นนั้น ๆ 1 ลีดเท่านั้น สั่งรุ่นไหน ลีดที่เท่าไร ก็ออกใบสั่งเป็นใบ ๆ ตามนั้น

และในเอกสารจะมีการระบุ “PARTS GROUP DELIVERY SHEET” นั่นคือรายการชิ้นส่วน คือ กลุ่มชิ้นส่วน (Group part) ที่ต้องใช้สำหรับรถแต่ละรุ่นนั่นเอง คือสั่งรถรุ่นนั้น ๆ แล้วผู้ผลิตจะต้องส่งทุกรายการที่ใช้กับรถรุ่นนั้น ๆ ที่จริงแล้วไม่จำเป็นต้องระบุรายการชิ้นส่วนลงในใบสั่ง แต่เพื่อความสะดวกในการตรวจรับว่าครบทุกรายการหรือไม่ จึงระบุลงไปในแต่ละใบ

11. ส่งใบเรียกชิ้นส่วนให้ผู้ผลิต

- สำหรับผู้ผลิตชิ้นส่วนที่ใช้เวลานาน 1 วัน ใช้หมายเลขล๊อตในข้อ 5

รถรุ่น DS ต้องส่งชิ้นส่วนถึงล๊อตที่ 21

รถรุ่น WH ต้องส่งชิ้นส่วนถึงล๊อตที่ 26

รถรุ่น WS ต้องส่งชิ้นส่วนถึงล๊อตที่ 14

รถรุ่น WL ต้องส่งชิ้นส่วนถึงล๊อตที่ 162

- สำหรับผู้ผลิตชิ้นส่วนที่ใช้เวลานาน 2 วัน ใช้หมายเลขล๊อตในข้อ 9

รถรุ่น DS ต้องส่งชิ้นส่วนถึงล๊อตที่ 21

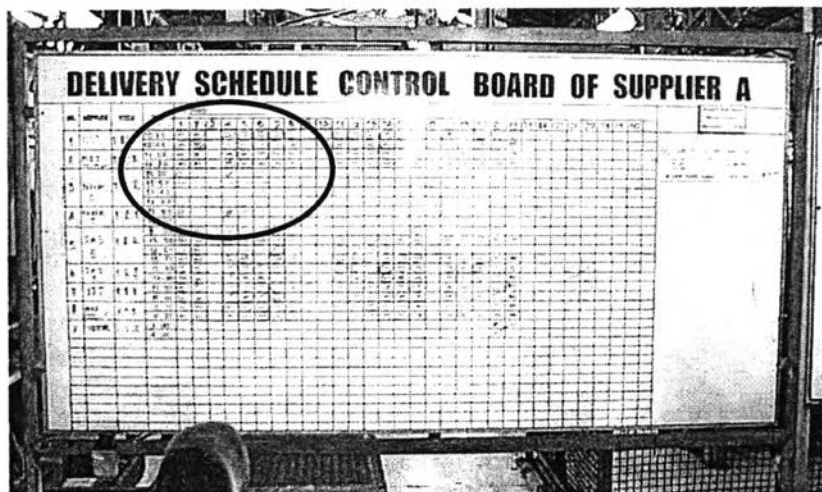
รถรุ่น WH ต้องส่งชิ้นส่วนถึงล๊อตที่ 27

รถรุ่น WS ต้องส่งชิ้นส่วนถึงล๊อตที่ 14

รถรุ่น WL ต้องส่งชิ้นส่วนถึงล๊อตที่ 164

จะพบว่าบางรุ่นและบางล๊อตได้ส่งไปก่อนหน้านี้แล้ว ก็ไม่ต้องส่งไปอีก (พวกที่ผลิตไม่ถึงวันละ 20 คัน เช่น รุ่น WS จะพบว่าจริง ๆ แล้วสำหรับผู้ผลิตเวลานาน 1 วัน เมื่อเขียนแบบตามขั้นตอนที่อธิบายมา ล๊อตที่ 14 ได้ส่งไปตั้งแต่วันที่ 1 แล้ว)

12. ลงบันทึกการส่งลงกระดานควบคุมการส่งชิ้นส่วน

ภาพที่ 3.10 กระดานควบคุมการส่งและรับชิ้นส่วน

13. เมื่อรับชิ้นส่วนเข้ามาแล้ว ก็ให้ทำเครื่องหมายวงกลมรอบหมายเลขล็อตที่รับชิ้นส่วนเข้ามาแล้ว

NO.	SUPPLIER	CYCLE	TIME	MONTH				
				1	2	3	4	5
1.	DST	1	10:00	311	312	313	314	315
				316	317	318	319	320
2	MJS SPALLER	1	10:00	321	322	323	324	325
				326	327	328	329	330
			10:00					

ภาพที่ 3.11 กระดานควบคุมการตั้งและรับชิ้นส่วน (ภาพขยาย)